

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

---

gehouden op 18 oktober 2006

INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Vaststelling van de agenda	4
Voorstellen	5
Statenstuk 2006-251 (herzien); Uitbreiding Drents Museum	5
Sluiting	16

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 18 oktober 2006 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

H.P.K.M. Looman (PvdA, waarnemend voorzitter)

de overige leden (44 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
A. Boer (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
L. Bomhof (VVD)
N.B. Bossina (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
A. Haar (D66)
Ch.C. de Haas (OPD)
J. Haikens (VVD)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
E. Hemsteede (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
B. Janssen (CDA)
C.D. de Jong (Fractie-de Jong)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (ALD)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
H. van de Pol (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
M.P. Turksma (PvdA)
mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)

A. Wendt (ChristenUnie)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van Drenthe

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Edelenbosch (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)
S.B. Swierstra (gedeputeerde)
H. Weggemans (gedeputeerde)

Afwezigen:

G.A.W. Fonk (ALD)
K. Jonker (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
J. Oving (CDA)
K.H. Smidt (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (13.05 uur) en heet u allen van harte welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: U zult straks een camera door deze zaal zien schuiven. Het Drents Museum heeft namelijk verzocht deze vergadering te mogen filmen en zolang dit de orde van deze vergadering niet stoort, zullen wij dat toestaan.

Ik deel mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van deze vergadering is ontvangen van de heren Fonk, Kloos, Jonker, Oving, Veenstra en Smidt.

De voorzitter van deze vergadering, de heer Ter Beek is ook verhinderd de vergadering bij te wonen en de heer Swierstra heeft laten weten wat later te komen.

De staten hebben op hun tafel een aantal stukken aangetroffen, waaronder een brief van de provincie Noord-Brabant - bij het vaststellen van de agenda kom ik daarop nog terug - en een dik pak stukken over de Zuiderzeelijn. Op verzoek van het college zijn deze stukken in deze vergadering rondgedeeld, opdat de staten zo snel mogelijk over deze stukken zouden beschikken, aangezien niet uitgesloten is dat de komende dagen berichten hierover in de pers verschijnen.

C. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER: Het aantal agendastukken is zeer beperkt met alleen het statenstuk over de uitbreiding van het Drents Museum.

Wij hebben gisteren een verzoek van provinciale staten van Noord-Brabant ontvangen om het verzoek dat zij aan de Eerste Kamer hebben gericht met betrekking tot de behandeling van de Splitsingswet

energie te steunen. Als de staten van Drenthe aan dat verzoek tegemoet willen komen dan moeten zij dit voor 31 oktober doen, anders is het mosterd na de maaltijd.
Hebben de staten er behoefte aan deze brief op de agenda te plaatsen?

De heer DOHLE: Voorzitter. Wij hebben daar geen behoefte aan.

Mevrouw STOEL: Ook onze fractie heeft daar geen behoefte aan. Ik wil nog wel benadrukken dat het eenieder natuurlijk vrij staat dit heel belangrijke onderwerp bij de eigen Eerste Kamerleden onder de aandacht te brengen, waarmee toch min of meer aan het verzoek van Noord-Brabant kan worden voldaan.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Ook GroenLinks heeft er geen behoefte aan dit punt op de agenda te zetten.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor de agenda conform het ontwerp vast te stellen.

Daartoe wordt besloten.

D. Voorstellen

Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van Drenthe van 21 september 2006, kenmerk 38/4.1/2006010656, Uitbreiding Drents Museum

(statenstuk 2006-251, herzien)

met het op dit punt betrekking hebbende ongecorrigeerde verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 4 oktober 2006.

De heer HEMSTEEDE: Mijnheer de voorzitter. In de commissievergadering van 4 oktober jl. heeft de PvdA haar redenen om dit statenstuk Uitbreiding Drents Museum van harte te ondersteunen, uitvoerig beargumenteerd. Ik zal wat ik toen heb gezegd niet allemaal herhalen, maar samenvatten en er nog enkele opmerkingen aan toevoegen.

Wij hebben geconstateerd dat wij blij waren met het probleem van ons provinciaal museum, een ernstig en structureel probleem dat ontstond wegens het succesvolle beleid.

Ook constateerden wij dat de uitbreiding van het museum al in de Cultuurnota is genoemd. Letterlijk staat daarin: "Om de toenemende stroom publiek een kwalitatief product te kunnen blijven bieden, is uitbreiding van de tentoonstellingsruimte noodzakelijk." Wij zijn blij met de concrete invulling van de plannen, zoals die nu voorligt.

In de commissievergadering hebben wij verder stilgestaan bij het museum zelf, zijn verschillende functies en de rol van de nieuwbouw. Nieuwbouw in de vorm van opvallende architectuur, die het historische hart niet aantast, maar juist een zeer waardevolle toevoeging is aan dit stadsdeel.

De PvdA gaat ervan uit dat een goede uitbreiding het groeiende succes van het Drents Museum nog verder zal ondersteunen. Het is zelfs een voorwaarde voor het verwezenlijken van verdere groei en van de ambities van het museum om het publiek beter van dienst te kunnen zijn en het huidige aanbod verder te verbeteren.

In het beleidsplan Drents Museum 2005-2010, "Een blik op de wereld", wordt uitgebreid ingegaan op de noodzaak tot uitbreiding. Wil het museum de beleidsdoelen vervullen die het door de staten zijn gesteld - het gaat dan onder andere om vraag gericht werken, vergroten van publieksbereik en brancheoverstijgende samenwerking - dan is de voorgestelde uitbreiding noodzakelijk.

Vervolgens heeft de PvdA aangevoerd een duidelijke meerwaarde te zien in het dicht op elkaar zitten van de vier erfgoedinstellingen: Drents Museum, Drents Landschap, Drents Plateau en Drents Archief. Deze laatste instelling hoort thuis in het Erfgoedkwartier en nergens anders. Deze opvatting wordt ge-

lukkig door vrijwel alle fracties gedeeld en naar wij hopen morgenavond ook door de gemeenteraad van Assen. De fractie van de PvdA in de raad van Assen steunt die visie in elk geval wél.

Over de voorgestelde gebiedsvisie zijn wij enthousiast. Uitvoering ervan zal een opwaardering van Assen en de omliggende regio betekenen. Versterking van de culturele infrastructuur zal niet enkel inwoners, toeristen, instellingen en bedrijven voor de regio behouden, maar ook mensen voor kortere of langere tijd naar de regio toe brengen.

Cultuur is een economische groeisector. Zij biedt werkgelegenheid en fungeert als hefboom voor de regionale ontwikkeling. De Strategische Agenda voor Noord-Nederland 2007-2013 besteedt hier terecht aandacht aan.

Voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op het Drents Museum en vervolgens op de betekenis van kunst, cultuur en erfgoed voor onze maatschappij.

Wij hebben ons afgevraagd waardoor het komt dat het museum zoveel bezoekers trekt. Zijn het die paar spraakmakende tentoonstellingen, zijn het de mensen die er werken, is het de tijdgeest, is het toeval?

Wij denken dat onder andere een overtuigende visie op kunst en erfgoed, samen met een uitstekend cultureel ondernemerschap belangrijke voorwaarde is voor dit succes. Het museum besteedt zorgvuldig aandacht aan zijn artistieke ambities en verbindt deze met nadrukkelijke aandacht voor de markt.

Deze aandacht voor de markt is mede het resultaat van het steeds grotere belang dat de overheid hecht aan deelname van een groter deel van de bevolking aan kunst en cultuur. Dat belang van cultuurparticipatie is voor de PvdA een van de redenen waarom zij dit statenstuk steunt. Wanneer er veel publiek naar het museum gaat, zal het museum ook relevant voor het publiek moeten zijn. Dat wil niet zeggen dat alles voor iedereen van belang moet zijn, want ook als het om cultuur gaat, verschillen mensen natuurlijk sterk in wat hun al dan niet aanspreekt. Maar met zijn drie inhoudelijk zeer verschillende speerpunten kan het museum veel mensen bedienen.

Door middel van exposities laat het museum zien kunst en erfgoed in huis te hebben, waar wij trots op kunnen zijn. Vaak zijn die kunstvoorwerpen ook nog provinciaal eigendom. Het museum en de overige erfgoedinstellingen bewaren, beheren en presenteren niet alleen, nee zij moeten ook het tentoongestelde duiden en uitleggen. Om een recent in de belangstelling gekomen onderwerp uit ons nationale erfgoed te noemen, wijs ik op de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC), een instelling waaraan de heer Van Pijkeren in de commissievergadering ook al refereerde. De VOC is natuurlijk niet alleen maar iets waar we trots op moeten zijn. Naast rijkdom voor enkelen heeft zij generaties lang onderdrukking, uitbuiting en ellende voor velen gebracht. De VOC legde het fundament voor een koloniaal verleden, een verleden dat alleen al vanwege emigratie uit het vroegere Nederlands-Indië tot op de dag van vandaag in Drenthe doorloopt. De geschiedenis en haar neerslag in kunst en erfgoed is vaak veel complexer dan op het eerste gezicht lijkt.

Een van de belangrijke taken van onze erfgoedinstellingen is dan ook het verleden begrijpelijk ontsluiten voor iedereen in onze maatschappij, jong en oud, hoog en laag.

Voorzitter. Drents erfgoed en Drentse identiteit zijn nauw met elkaar verbonden. Reflectie op het verleden kan meer inzicht bieden in heden en toekomst. Kunst en cultuur dragen eraan bij dat die Drentse identiteit niet statisch en in zichzelf gekeerd is, maar open is en in ontwikkeling blijft.

Zoals al gezegd: wij steunen dit statenstuk van harte.

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Ik kan melden dat wij vóór het voorstel zullen stemmen.

De aarzeling die wij hadden, was niet ingegeven door twijfels omtrent de functie van een museum, of door welke minder positieve gedachte over het Drents Museum dan ook, integendeel, wij hebben een heel positief beeld van het Drents Museum. Het museum doet het goed en verdient het zijn vleugels uit te kunnen slaan. Het museum heeft de mogelijkheid een belangrijke rol te vervullen bij het zetten van Drenthe op de landelijke culturele kaart.

Argumenten als verbetering van de positie van Assen als woon- en vestigingsplaats, het verfraaien van het historisch hart van Assen en een betere positie in het stedelijk netwerk, een betere marktpositie voor het museum en wat verder aan positieve zaken is genoemd, onderschrijven wij. Ik breng hierbij in herinnering het thema van onze laatste algemene beschouwingen: "Er kán wat in Drenthe".

De aarzelingen die wij hadden, hadden betrekking op de omvang van het bedrag, voor de beschikbaarstelling waarvan wij ons nu voor jaren vastleggen, gerelateerd aan andere bestedingsmogelijkheden; maar ook hebben wij dit bedrag vergeleken met wat andere provincies van ongeveer gelijke grootte als Drenthe elk jaar in hun museum investeren.

In het plan zitten nogal wat aannames, en de tijd om alles te overzien was kort. Kennelijk waren wij niet de enigen die daar last van hadden, want wij hebben gisteren gehoord dat het statenstuk zelf ook nog weer is aangepast en dat het bedrag nog weer €20.000,-- hoger wordt. De tijdsdruk was erg groot, in ieder geval voor ons. Wij waren dan ook blij met de second opinion die wat meer houvast biedt. Zoals gezegd: wij zullen vóór het voorstel stemmen en voor ons zijn de bedragen die in het statenstuk zijn genoemd, de maximale bijdragen van de provincie.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. Het lijkt bijna symbolisch dat op de dag dat bekend wordt dat Henk Helmantel en Barend Blankert zijn genomineerd voor de prijs van Kunstenaar van het jaar, wij een voorlopig besluit nemen over de uitbreiding van het Drents Museum. Immers, de figuratieven hebben in het Noorden altijd de aandacht gekregen waar zij recht op hebben; van de rest van Nederland kon dat niet altijd gezegd worden. En, zoals wij sinds gisteren weten met de canon: in Drenthe begint bijna alles.

Toen wij twee weken geleden een eerste opiniërende commissievergadering hadden over het voorstel voor de nieuwbouw van het Drents Museum, waren wij natuurlijk allemaal heel benieuwd over de afloop van de discussie in de gemeenteraad van Assen. Op de valreep liet het college in ieder geval weten dat wat hem betreft het archief deel blijft uitmaken van het Erfgoedkwartier, maar een definitief besluit valt waarschijnlijk donderdag en, zo heb ik inmiddels begrepen, misschien nog wel later.

Wat ik uit de verslagen opmaak, is dat met name de bebouwing van het parkeerterrein van de Gouverneurstuin een heikel punt is.

De gedeputeerde heeft in de commissievergadering klip en klaar aangegeven dat het plaatje dat nu voorligt, het ook is, mét moderne, spraakmakende architectuur op de parkeerplaats als essentieel onderdeel van het hele project. De VVD-fractie in de staten van Drenthe deelt die mening.

De onzekerheid over de opstelling van de raad van Assen maakt de besluitvorming van vandaag wat minder helder dan mijn fractie wel zou wensen. Dit project kan alleen slagen als alle partijen met grote voortvarendheid en inzet vanuit eenzelfde visie samenwerken.

Wellicht kan het advies van Bestuur & Management Consultants (BMC) de nog twijfelende fracties in Assen geruststellen. Betrek de inrichting van het openbare gebied bij het ontwerp-museale uitbreiding en geef het eventueel zelfs in één hand. Daarmee kan een natuurlijke samenhang van erfgoed en nieuwe bebouwing gecreëerd worden en dan is sprake van een meerwaarde voor beide.

De second opinion van BMC lezend, constateer ik dat, hoewel er nog sprake is van voorlopige inschattingen, die voldoende gefundeerd zijn.

Opvallend is de constatering dat de "architectuur van het grote gebaar" na een jaar of twee zijn aantrekkingskracht zal verliezen, maar dat juist de aantrekkingskracht van de regio als cultuurtoeristische bestemming een blijvende factor van succes zal zijn. En die potentie ziet de fractie van de VVD nu juist voor het stedelijk netwerk Assen-Groningen, een regio die prachtige erfgoedlocaties en een aantal spraakmakende musea binnen haar grenzen heeft: het Groninger Museum, het Drents Museum en De Buitenplaats, geflankeerd door Veenhuizen met zijn interessante erfgoedomgeving en, wat verderop, het museum in Oranjewoud.

Neem daarbij de prachtige natuur en de ruime mogelijkheden op sportief gebied en je hebt een regio die zich kan profileren als een fantastisch gebied voor vestiging en toerisme.

Mijn fractie blijft voorstander van dit plan, maar handhaaft de kritische opmerkingen die ik in de commissievergadering naar voren heb gebracht.

Hoewel BMC ons voorhoudt dat een plan van deze omvang bijna altijd duurder uitvalt dan van tevoren ingeschat, houden wij vast aan een taakstellend bedrag van €12 miljoen. Daarbij hanteren wij ook de laatste aanbeveling van BMC als leidraad: een zorgvuldige bewaking van het budget. Een projectorganisatie die deze plannen begeleidt, is hiervoor een vereiste.

Wij zullen ook kritisch kijken naar de nu berekende verhoging van de exploitatie. De VVD blijft erop aandringen een en ander te bezien in samenhang met de toekomstige positie van De Buitenplaats, juist ook in het licht van de conclusie van BMC dat een regionaal interessant cultuurklimaat een blijvende extra waarde heeft. Uit de woorden die de gedeputeerde hierover in de commissie sprak, maak ik op dat het college er net zo over denkt als wij.

Pas bij de definitieve besluitvorming in 2007 zal duidelijk zijn hoe hoog de exploitatielasten in werkelijkheid zijn, maar ook hier is het genoemde bedrag taakstellend, inclusief een eventuele andere invulling van personeel, zoals is voorgesteld in een van de aanbevelingen van BMC.

Tot slot. De fractie van de VVD staat positief tegenover het voorstel en wacht de definitieve voorstellen, waarin meer duidelijkheid wordt gegeven over de Kompassubsidie en de budgetten en de financiering af. Wij zullen die voorstellen beoordelen aan de hand van de criteria die wij nu en in de commissievergadering hebben genoemd en wij zijn benieuwd hoe de behandeling van het voorstel in de raad van Assen, die morgenavond en eventueel ook later nog plaatsvindt, uitvalt.

De provincie én het museum nemen op dit moment hun verantwoordelijkheid. Het wachten is nu nog op een positief besluit van Assen.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Het is te merken dat er verkiezingen aankomen.

In de Statencommissie Cultuur en Welzijn is een hele discussie gevoerd over het Drents Museum. De uitbreidingsplannen zijn prachtig en het Drents Museum is zeer ambitieus. Een uitbreiding en een opwaardering van het museum lijken inderdaad noodzakelijk, daar waren de meeste fracties, waaronder ook de mijne, het wel over eens. Een goed en mooi museum hoort in Drenthe. En niet alleen toeristen, maar vooral de inwoners van Drenthe, ook kinderen en minder draagkrachtigen, kunnen op deze manier van goede cultuur genieten.

In hoofdlijnen is het natuurlijk een fantastisch plan, waar wij graag achter staan.

Van ons wordt nu een principe-uitspraak verwacht met betrekking tot de uitbreiding, want voor 1 januari 2008 moet de definitieve beslissing vallen.

De uitbreiding is gekoppeld aan de ontwikkeling van het Erfgoedkwartier in Assen. En wij hebben begrepen dat er over het Drents Archief nu bijna duidelijkheid is. Dat archief blijft, als het aan het college van Assen ligt, maar uiteindelijk beslist de raad.

In de second opinion troffen wij niet veel nieuws aan en het scenario "pas op de plaats" was wel heel fors aangezet.

In 2004 hebben wij het Drents Museum extra subsidie gegeven in verband met het jubileumjaar. Dat heeft zich vertaald in een zeer sterke stijging van de bezoekersaantallen. Het is knap dat die stijging in 2005 voor een deel is behouden, maar 2004 is dus niet een geschikt referentiejaar. De meerjarengemiddelden zijn daarom wat geflatteerd.

Wij hebben wel grote zorg over de financiën. In de commissie hebben wij dit al gemeld en het antwoord van de gedeputeerde op dit punt heeft ons nog niet tevreden kunnen stellen. De vrees voor financieel drijfzand blijft. Wij hebben ernstige twijfels of de financiering wel goed zit. En dat wij nu een nieuw statenstuk hebben gekregen, is het bewijs van ons gelijk.

Ook de samenstelling van het bedrag van de exploitatielasten is voor ons niet duidelijk. Op dat punt maken wij dan ook een voorbehoud, want met de nu bekende cijfers is het allemaal niet te overzien. Volgend jaar komen wij daar wel op terug. Alles is gebaseerd op de vaag onderbouwde overtuiging dat er in het meerjarenperspectief voldoende ruimte voor deze uitgaven is. Maar dat weten we nog niet zeker.

Zoals ik al zei: het is een fantastisch plan, maar wij maken een voorbehoud met betrekking tot de financiën.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Vandaag nemen de staten een in-principebesluit met - laten we eerlijk zijn - mogelijk grote gevolgen. Vraag vooraf nu er sinds gisteren weer nieuwe gegevens op tafel liggen, is dan ook of er nog meer kleine of grote tegenvallers komen. Met een bedrag van €21.000,- in twee weken, kan het aardig oplopen.

De volgende vraag is hoe de communicatie met de gemeente Assen is. Is er nu meer duidelijkheid over de opstelling van de gemeente in het hele gebeuren?

Voorzitter. Investeren in cultuur en kunst, in historie en architectuur, is een onderdeel van het in cultuur brengen van de schepping. De mens is schepsel, maar is ook zelf schepper van onder andere kunst. De mens is creatief, origineel, kent een eigen stijl van creëren van kunst en architectuur voortbrengen.

Cultuur en kunst hebben een eigen taak en betekenis, hebben onder meer een taak volbracht als ze de medemens voorwerpen van schoonheid schenken. Cultuur en kunst zijn in onze visie niet volledig autonoom, zij hebben vele banden met het menselijk leven en denken. Ik denk dan aan de psyche, de economie, het sociale leven, de infrastructuur, de natuur en de religie.

Vanuit dit oogpunt staat mijn fractie dan ook een goed, breed cultuurbeleid voor. Daar passen onder andere goede, fraaie en sterke bezienswaardige musea in.

In Drenthe kennen we de unieke situatie rond de relatie tussen het Drents Museum en de provincie. Die relatie schept verplichtingen, maar biedt ook kansen.

In de commissievergadering hebben wij reeds onze positieve houding met betrekking tot dit voorstel weergegeven. Inmiddels is wel duidelijk dat het Rijk niet meedoet bij een eventuele verhuizing van het Drents Archief naar een cultureel kwartier. Het niet verhuizen van het archief versterkt in onze ogen de positie van het Erfgoedkwartier.

Dit voorstel betekent voor de gemeente Assen een geweldige metamorfose van het centrum rond het museum en later het archief. In ruil voor een aantal parkeerplaatsen, een toren en wat groen komt er een schitterend museum en mogelijk later een uitgebreid archief, omgeven door nieuw aangelegde groene en blauwe singels, met aan de overkant mogelijk ook nog enige vernieuwingen.

Het museum zal nóg aantrekkelijker en prominenter worden. De stad Assen zal cultureel en economisch nóg beter scoren. En Drenthe is opnieuw meer dan bos, heide, schapen en rust.

Passend binnen ons beleid van cultuurversterking van strategische agenda's, stedelijke vernieuwing, het stedelijk netwerk Groningen-Assen en met een positieve second opinion, ligt nu een goed voorstel voor. Het rapport van BMC vraagt wel om extra aandacht voor de omvang en de opbouw van de personeelsformatie. Hoe oordeelt het college daarover en welke extra consequenties heeft dit eventueel voor de provincie?

Assen kan met dit voorstel en met de mogelijke nieuwbouw van het archief in onze ogen twee geweldige cadeaus tegemoet zien, waar het zelf hooguit nog het cadeaupapier omheen moet kopen in de vorm van aanpassingen van tuinen en infrastructuur.

Wij wensen het Drents Museum de komende jaren een goed proces toe, waarin het beleidsplan daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. De uitbreiding van het Drents Museum getuigt van een stevige ambitie - dat is goed - en van een bijzondere impuls voor de culturele infrastructuur. Dat geldt niet alleen voor Assen of voor Drenthe, wij zien het breder en ook in het perspectief van het economische kerngebied Groningen-Assen.

In de commissievergadering van 4 oktober is aandacht besteed aan het belang van een kwalitatief hoogstaande culturele infrastructuur en daarmee ook aan de plaats van het Drents Museum daarbinnen. D66 staat bekend als een partij die zeer cultuur-minded is en wij staan dan ook positief tegenover de uitbreidingsplannen, dat moet helder gesteld zijn. Het verder steken van de loftrumpet over de ambities en de uitbreidingsplannen laat ik dan nu maar even liggen, zonder dat ik daarmee ook maar iemand iets tekort wil doen.

In de ogen van mijn fractie zijn er de afgelopen week toch nog een paar zorgen en vragen gerezen over de voorliggende plannen. Die zorgen vallen in twee delen uiteen.

De eerste zorg betreft de stedenbouwkundige inpassing en de duurzaamheid. Wij praten over de situering in een kwetsbaar gebied en daarbij is oog voor een goede inpassing en verantwoorde architectuur, maar ook - en dat is iets waaraan in het algemeen, en zeker in Assen, te weinig aandacht wordt besteed - voor de leesbaarheid van de geschiedenis van de bebouwde omgeving, belangrijk. Te vaak wordt er gesloopt zonder dat iemand zich afvraagt of daarmee niet ook een stukje zichtbaar verleden voorgoed verdwijnt. In een stad, maar overigens ook in een landschap, behoort elk tijdperk uit de ge-

schiedenis zichtbaar te zijn. Wij vragen bij de verdere uitwerking van de plannen bijzondere aandacht voor dit cultuur-historisch item.

Vanuit een andere invalshoek is ook bijzondere aandacht op z'n plaats voor de duurzaamheid. Immers, sloop van in goede staat verkerende gebouwen of delen van gebouw, is niet duurzaam.

Voorzitter. Ik kom bij de second opinion en de achterliggende stukken. In de rapportage van BMC wordt openlijk de vraag gesteld of de schaa sprong die wordt beoogd niet een brug te ver is voor de aard en de omvang van de huidige personele bezetting. Eigenlijk is dat de vraag of de ontwikkelingslijn - de heer Hemsteede spreekt over cultureel ondernemerschap - zoals die de afgelopen jaren onder Van Maarseveen is ingezet, voldoende is geborgd in de personeelsformatie. Een beetje kort door de bocht gezegd, komt het erop neer dat de vraag wordt gesteld of het succes van het museum in de afgelopen jaren en de doorwerking daarvan naar de toekomst, niet te veel heeft afgehangen van de bijzonder kwaliteit en inspanning van een of enkele personen. De aanbeveling van BMC op dit punt is om de formatie van het museum nader te bezien op omvang en competenties, op cultureel ondernemerschap dus. En de vraag die hier weer uit voortvloeit, is wat dit voortvarende college heeft gedaan om het op dit punt gesignaleerde risico te reduceren.

(De heer Swierstra verschijnt ter vergadering.)

De tweede vraag die mijn fractie naar aanleiding van de second opinion wil stellen, heeft betrekking op de financiële onderbouwing. We praten over een bedrag van in totaal € 18 miljoen. En net als bij de revitalisering van het provinciehuis is mijn fractie ook bij dit project van mening dat het bedrag niet overschreden mag worden.

Wij zijn echter op dit punt niet vrij van zorgen. Uit de ter inzage gelegde stukken blijkt dat op basis van de recente ervaringen met de uitbreiding van het Drents Museum en de bouw van het Hunebedmuseum wordt geadviseerd € 1,6 miljoen meer te ramen voor inrichtingskosten. Uitgangspunt bij deze berekening is dat de ervaring heeft geleerd dat bij het bepalen van de inrichtingskosten moet worden uitgegaan van ongeveer 20% van de bouwkosten. In de voorliggende stukken wordt uitgegaan van 10% van de bouwkosten voor de inrichting. Op basis waarvan wijkt het college van de eerdere ervaring af en op basis waarvan slaat het college het advies hierover in de wind? Het gaat om een reëel risico van € 1,6 miljoen.

De heer HEMSTEEDE: Zijn de vergelijkingen die de heer Sluiter nu maakt, wel relevant?

De heer SLUITER: De vraag is natuurlijk waarmee kan worden vergeleken. Dan wordt al gauw gekeken naar ervaringen van niet zo heel lang geleden en dan komen twee grote projecten in aanmerking, namelijk de verbouwing en uitbreiding van het Drents Museum van een jaar of tien geleden en het Hunebedmuseum. Als uit nacalculatie van die projecten blijkt dat het verstandig is 20% van de bouwkosten te reserveren voor inrichtingskosten, terwijl nu wordt uitgegaan van 10% dan komt bij ons een risico in beeld van € 1,6 miljoen. Dat risico is gesignaleerd in de stukken die ter inzage lagen en mijn vraag aan het college is waarom het advies om 20% te reserveren in de wind heeft geslagen. Het gaat bij een bedrag van € 1,6 miljoen natuurlijk niet om zomaar een afronding achter de komma.

Mevrouw PANNEKOEK: In datzelfde stuk heeft de heer Sluiter ook kunnen lezen dat er op een andere post minder wordt uitgegeven.

De heer SLUITER: Mevrouw Pannekoek doelt kennelijk op de bouwsom.

Mevrouw PANNEKOEK: Ja.

De heer SLUITER: In de achterliggende stukken wordt daarover gezegd dat de hoogte van de bouwsom uiteindelijk heel sterk zal samenhangen met de architectuur waarvoor wordt gekozen. In de stukken staat dat het heel moeilijk is daarover een stevig advies te geven, omdat dat afhankelijk is van de

spraakmakendheid. Het nu genoemde bedrag wordt voor reëel aangenomen, omdat er geen beter referentiepunt is, maar waar er is wel ervaring met de inrichtingskosten ten opzichte van de bouwsom. Het verschil is nu € 1,6 miljoen en mijn vraag aan het college is waarom het voorbijgegaan is aan het advies om voor de inrichtingskosten niet € 1,6 maar € 3,2 miljoen op te voeren.

Laat helder zijn dat ik niets afdoe aan onze positieve benadering van de uitbreidingsplannen, maar dit is een financieel punt wat over meer dan een beetje gaat en daarom lijkt het mij goed dat wij daarover helderheid krijgen. Het moet niet zo zijn, dat wij, omdat wij nu niet over het risico praten, achteraf geconfronteerd worden met een financieel probleem, dat wij eigenlijk wel hadden kunnen voorzien.

De heer LANTING: Mijnheer de voorzitter. Ook de ALD is blij met de ontwikkelingen rond het Erfgoedkwartier. Wij ondersteunen de voorstellen van GS voor uitbreiding en herinrichting van het Drents Museum dan ook van harte. Het inpassen in een totaalplan versterkt naar ons oordeel de hele binnenstad. Het Drents Archief hoort daar naar onze mening zeer zeker ook bij. Die instelling bedient hetzelfde publiek en er kan dan sprake zijn van een maximale kruisbestuiving.

Het voorstel heeft een drietal sterke punten: het is ontworpen met respect voor de bestaande bebouwing, er is sprake van een geweldige opwaardering van de binnenstad van Assen en het is een culturele impuls voor de Regiovisie Assen-Groningen.

Met dit soort uitbreidingen zijn altijd grote bedragen aan overheidsgeld gemoeid. Het is dan ook belangrijk zodanig te investeren en te ondernemen dat er zoveel mogelijk kan worden terugverdiend.

Wij zijn blij dat de conclusie van de second opinion is dat bij het museum voldoende power aanwezig is om de sprong voorwaarts te maken. Studies en kerngetallen zijn belangrijk, maar er blijft altijd enig ondernemersrisico en dus moet er met permanente oplettendheid gestuurd worden.

De aanbevelingen in de second opinion van BMC over het ondernemersplan Drents Museum nieuwe stijl en de uitwerking op alle relevante onderdelen vinden wij logisch en min of meer open deuren, omdat men hier toch al mee bezig was.

Het is zeker een interessante optie om bij de verdere planontwikkeling van het Drents Museum de inrichting van het openbare gebied te betrekken. Hiermee kan worden bereikt dat het ruimtelijke en architectonische beeld van de nieuwbouw wordt versterkt en dat gebouw en omgeving een geheel gaan vormen. Dat dit in de ontwerpopdracht wordt meegenomen lijkt ons dan ook heel goed. Eigenlijk willen wij die opdracht nog verbreden door ook de omgeving erbij te betrekken. Dit zou kunnen gebeuren door een comité van omwonenden te vormen en dat, evenals een commissie uit het MKB en de horeca mee te laten praten over hoe de gezelligste en sfeervolste binnenstad van Noord-Nederland zou kunnen worden gevormd, het zogenaamde Maastricht-effect. Het gaat om een samenhang tussen omgeving, ondernemers en bewoners. Die samenhang tot stand brengen, lijkt ons een geweldige uitdaging.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Mevrouw Smith zei dat het te merken was dat er verkiezingen aankomen en mijn gedachte was: als je in deze vergadering op wilt vallen, moet je zeggen tegen de voorliggende plannen te zijn. Maar zoiets is de OPD niet voornemens.

Wij zijn heel tevreden en blij met de plannen die thans voorliggen. Wij zijn ook blij met de second opinion.

Het principebesluit dat de staten vandaag nemen, zal een unanieme beslissing zijn en daaraan wil de OPD zeker haar steentje bijdragen.

Vanaf deze plaats spreek ik de wens uit dat de verdere planontwikkeling voorspoedig zal verlopen. Wij hebben daar weinig twijfel over, want als je vertrouwen hebt in een directie die het tot dusver goed heeft gedaan, kan er ook het volste vertrouwen in de toekomst zijn.

Wij zullen voor het statenstuk stemmen.

De heer C.D. DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Het inzetten van Kompas-gelden voor Drenthe, dus ten behoeve van ons allemaal, is een goed idee.

Het Drents Museum wordt opgewaarderd, tenminste, dat is de bedoeling. De werkgelegenheid zal daardoor toenemen.

Aan de plannen ligt een goede toekomstvisie ten grondslag: Drenthe meer op de kaart zetten en Assen nog aantrekkelijker maken. Het museum kent een goed management en er is dus van alles positief. Fractie de Jong staat positief tegenover een organisatie die gewenste dingen doet voor de samenleving. Misschien is het wel tijd voor een wave, want de second opinion was haast nog positiever dan de stukken die al uitgebracht waren.

Een maar is echter wel op zijn plaats. De heer Sluiter legde al even de vinger op de zere plek en ook de second opinion was hierover heel duidelijk. In de laatste alinea schrijft BMC: "Voor zover de financiële kaders thans reeds bepaald moeten worden, zal in het verdere planontwikkelingsproces consequent bewaakt moeten worden dat elke wijziging in het huisvestings- of ondernemingsplan ook realiseerbaar is binnen de afgesproken budgetten. Dit lijkt een open deur, maar menig planontwikkelingsproces is op dit punt uit de bocht gevlogen."

En dan heb ik een geweldige slotzin: ik ben voor het statenstuk, ik wil er niets aan afdoen, maar ik wil wel graag aandacht voor deze laatste zin. De miljoenen die uit de Kompas-gelden komen en naar dit project gaan moeten dan ook taakstellend zijn.

De heer WEGGEMANS: Mijnheer de voorzitter. Ik dank de staten voor de brede steun voor dit voorstel. Het voorstel is niet alleen belangrijk voor het museum en voor de staten van Drenthe, maar voor de hele provincie Drenthe en zelfs, zo denk ik, voor geheel Noord-Nederland.

Wij hebben als provincie uiteraard onze eigen ambities met het museum en wij hebben die ambities altijd ten volle waargemaakt en altijd in het provinciale beleid neergezet.

De heer Zomer heeft natuurlijk gelijk dat de provinciale bijdrage aan het museum hoog is, maar ik heb in de commissie al gezegd dat er maar weinig provincies zijn die een museum niet alleen beheren, maar ook exploiteren in de zin van subsidieverlening. De provincies Limburg en Zeeland doen het ook, dus er zijn wel meer provincies die in die richting werken.

Het is wel een hoog bedrag, maar de ambitie van het museum is, gelet op wat er de afgelopen jaren is gebeurd en op wat in de toekomst mogelijk is, wel gerechtvaardigd. Willen wij meedoen in het museumgebeuren van de toekomst dan zal er ruimte moeten zijn voor voldoende tijdelijke tentoonstellingen, waarbij het niet alleen om ruimte in fysieke zin gaat maar ook ruimte in organisatorische zin: het museum moet het ook aankunnen.

In die zin is het terecht dat enkele sprekers gewezen hebben op het slot van het rapport van BMC, waarin hierop ook nadrukkelijk wordt gewezen. Maar in hetzelfde rapport staat ook: "Wij bevelen daarom aan om in het kader van het op te stellen ondernemingsplan extra aandacht te besteden aan de omvang en opbouw van de personeelsformatie."

In de aanloop tot de opening van hetgeen er bijkomt, zal er ook een nieuw ondernemingsplan moeten komen. Het museum zal binnen de geschetste financiële kaders moeten aangeven hoe het de exploitatie gaat organiseren. In die zin ligt er een uitdaging voor het museum. Wij gaan de exploitatiebijdrage duidelijk verhogen en dat geeft mogelijkheden, maar hoe zich die ontwikkelen in het ondernemingsplan en in de wat verder uitgekristalliseerde plannen over hoe het nieuwe deel inhoud kan worden gegeven, vind ik net als de staten een heel belangrijk punt. Ik denk ook dat dit het museum niet zal ontgaan, maar mocht dit wel het geval zijn dan zullen wij het ingediende ondernemingsplan kritisch bekijken voor het museum in de nieuwe setting opengaat.

Het moet niet een zorg zijn. Het is wel belangrijk dat BMC het noemt en het is goed dat erop gewezen wordt, maar aan de kant moeten wij ook zeggen dat gezien het feit dat de exploitatiebijdrage wordt verhoogd en gelet op wat het museum laat zien en de mogelijkheden die er zijn, dit allemaal moet kunnen. Wij moeten dit met vertrouwen tegemoet zien.

Ik ben het met iedereen eens dat het rapport van BMC een goede second opinion is over het rapport van LAGroup en wij zullen dit rapport als toevoeging en extra onderbouwing gebruiken bij onze Kompas-aanvraag.

Met betrekking tot de inrichtingskosten ben ik het met mevrouw Pannekoek eens dat de tegenvaller van wellicht € 1,5 miljoen wordt gecompenseerd door de meevaller van € 1 miljoen. Maar alles bij elkaar vond het college de uitkomst van de optel- en aftreksom niet zo verontrustend dat het zich af zou moeten vragen of het bedrag van € 18 miljoen wel reëel was. Het college vindt en blijft vinden dat het bedrag

van € 18 miljoen taakstellend is en dat de genoemde bedragen ook reëel zijn. Bij bijzondere architectuur kan het uit de hand lopen - maar dat is niets nieuws - maar er moet voor gezorgd worden dat het niet uit de hand loopt en dat de architectuur desondanks wel spraakmakend is. Dat is ook een opdracht, dat is ook een heldere taakstelling. En als het dan goedkoper uitvalt dan is dat mooi meegenomen, maar dat betekent dan niet meteen dat de kosten voor de inrichting omhoog kunnen.

Het percentage van 10 voor de inrichtingskosten is niet zomaar opgeschreven, dat percentage is bedacht door een gerenommeerd bureau, dat daarbij van bepaalde aannames is uitgegaan. Onze dienst Verkeer en Vervoer heeft zich gebaseerd op een aantal gebouwen die al geweest zijn. Ik durf niet te zeggen dat de inrichting van het Hunebed Informatiecentrum en die van de toekomstige uitbreiding van het museum een op een sporen. Ik vind het verder ook minder interessant, want het moet allemaal gebeuren binnen het bedrag van € 18 miljoen.

Ik ben het met iedereen eens die zegt dat er een goede projectorganisatie op gezet moet worden. Het is de taak van de provincie het zo te organiseren dat binnen het bedrag wordt gebleven en dat toch het goede dat wij met het bedrag van € 18 miljoen willen doen, ook gebeurt.

Het Kompas kent geen taakstellende budgetten en wij hopen dat de aanvraag van € 5 miljoen gehonoreerd wordt. Wij houden de staten hiervan uiteraard op de hoogte. In de commissie heb ik al gezegd, dat het in december, dus tijdig bekend wordt of dat bedrag er komt. Maar het bedrag van € 18 miljoen blijft als taakstellend bedrag staan, net zo goed als dit geldt voor de verhoging van de exploitatiebijdrage. Ik wil nog enkele opmerkingen maken over de omgeving.

Er wordt heel zorgvuldig gekeken naar het bebouwen van de parkeerplaats, om het zo maar te zeggen. Inmiddels is met het college van burgemeester en wethouders van Assen afgesproken niet meer over de auto's te spreken, maar het gaat natuurlijk wel om de parkeerplaats die bebouwd gaat worden.

De heer Sluiter wees in dit verband op de zichtlijnen. In het rapport van KuiperCompagnons staat dat de hoogte van de nieuwbouw beperkt wordt door het in zicht moeten blijven van het achterliggende deel. Dat zijn allemaal elementen die straks bij de definitieve planvorming, maar ook bij de verlening van de opdracht aan de architect een rol spelen. Ik kan mij voorstellen dat de omgeving er zorg over heeft. De heer Lanting stelt dan voor ze allemaal mee te laten doen, maar de groep Stadscentrum Assen doet al druk mee in de inspraak en die groep kan natuurlijk uitgebouwd worden. Er moet natuurlijk wel draagvlak voor de veranderingen komen, maar het organiseren daarvan is toch in de eerste plaats een taak van de gemeente Assen.

Wij vragen eigenlijk iets heel simpels van de gemeente Assen, namelijk een aanpassing van het bestemmingsplan, want daarmee is het voor de provincie wel goed. Maar in zo'n prachtige omgeving is dat natuurlijk niet voldoende, er moet van alles omheen gebeuren en de gemeente Assen heeft dan ook een aanvraag bij het Kompas ingediend om geld beschikbaar te stellen voor het weer terugbrengen van de singelstructuur. Rekening houdend met al het mooie dat er al staat, zal het allemaal zeker een verbetering zijn.

Wellicht kiest ook de raad van Assen voor het behoud van het Drents Archief in hetzelfde gebied; aanstaande donderdag of twee week later moet duidelijk worden of de raad van Assen de visie van KuiperCompagnons onderschrijft. Het gebied, maar ook de stad is het waard.

Ik kom op het gebied Noord-Drenthe, waarin veel interessante musea zijn. De provincie zal als De Buitenplaats aan de orde komt, blijven uitstralen dat er een goede samenwerking hoort te zijn, niet alleen in programmatische maar ook in organisatorische zin, tussen het Drents Museum en De Buitenplaats, niet alleen richting de post-figuratieve kunst en dat beide musea inspiratie van elkaar kunnen krijgen en bij elkaar kunnen opdoen.

Op dit moment hebben wij het geluk Drenthe redelijk te kunnen promoten met zijn hunebedden. Blijkbaar alleen in Nederland kan de canon met het woord "hunebed" beginnen, maar de verbinding "hunebed" en "Drenthe" staat nog iets te weinig centraal. De provincie kan zich niet alleen met musea met ook met iets bestaands goed neerzetten en laten wij onze promotie en marketing ook richten op zaken die we al heel lang hebben. Ik hoop dat straks ook het Drents Museum en de hele omgeving ervan, bij kunnen dragen aan de marketing en promotie van Drenthe, waarover het college van GS binnenkort nog met de staten een voorstel zullen bespreken.

Ik herhaal dat er wel zorg is over de goede exploitatie en over het blijven binnen het taakstellende budget, maar het college blijft erbij dat dit allemaal heel goed te organiseren moet zijn.

Ik interpreteer het voorbehoud van GroenLinks ten aanzien van de financiën zo, dat dit voorbehoud niet het voorstel geldt, maar de echte kredietverlening die in de toekomst nog moet plaatsvinden. Mocht het qua verbouwing in stenen allemaal € 1 miljoen goedkoper worden dan is er nog alle ruimte om nog eens een extra gedachte te ontwikkelen.

De heer HARLEMAN: Het gaat erom dat GroenLinks er ernstige twijfels over heeft of wanneer € 18 miljoen wordt geïnvesteerd en per jaar € 840.000,-- wordt afgeschreven, het museum na 20 jaar bijvoorbeeld zijn ramen kan vervangen. Wij denken dat dit absoluut niet kan, maar daar komen wij volgend jaar wel op terug.

De heer WEGGEMANS: Het college stelt de staten voor € 12 miljoen uit te trekken en dat bedrag in 40 jaar af te lossen, wat neerkomt op € 300.000,-- per jaar plus de rente van 4,5%. Dat is dan misschien ook wel een aanname, maar het is wel een realistisch verhaal.

Het terugontvangen van € 300.000,-- per jaar hoeft niet de allergrootste zorg van de heer Harleman te zijn, want financieel draait het ook dan altijd wel rond.

De heer HARLEMAN: Deze uitleg van het bedrag van € 840.000,-- geeft al aan dat het eigenlijk financieel niet uit kan. Maar goed, daar komen we volgend jaar wel op terug.

De heer WEGGEMANS: Ik heb niet goed verstaan wat de heer Harleman zei.

De heer HARLEMAN: Ik zei dat de uitleg van het bedrag van € 840.000,-- wel klopt, maar dat het afschrijvingstechnisch op deze manier niet uit kan. Maar daar komen wij volgend jaar wel weer op terug.

De heer WEGGEMANS: De kans om er volgend jaar op terug te komen, is er en dat zal dan ook wel gebeuren. Ik gaf slechts aan dat het bedrag van € 840.000,-- een bepaalde opbouw kent en dat het daarom dit bedrag is geworden en niet € 819.000,--. Ik bied nog even onze excuses aan voor het feit dat het pas zo laat bekend werd dat de rente 4,5% zou zijn. Ik noem alleen nog even als optimistische gedachte van een gedeputeerde die weggaat dat er toch € 300.000,-- wordt afgelost in de eigen kas van de provincie.

De heer HARLEMAN: Ik neem aan dat we ook nog een correctie krijgen omdat de gedeputeerde in de commissie zei dat het bedrag van € 438.000,-- was opgebouwd uit een bedrag van € 127.000,-- en een van € 293.000,--, welke bedragen bij elkaar opgeteld niet € 438.000,-- als uitkomst hebben. Maar die correctie komt nog, denk ik.

TWEEDE TERMIJN

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat enkele fracties toch nog eens in de spiegel hebben gekeken. Er zijn nu wat meer fracties die wat vraagtekens zetten bij de financiële onderbouwing, dit in tegenstelling tot twee weken geleden toen het bijna alleen maar halleluja was. Ik ben blij met die kritische noten van mijn collega's. Ik ben ook blij met de uitspraak van meerdere fracties dat het bedrag van € 12 miljoen de limit is. Voor tegenvallers is er dus eigenlijk geen ruimte.

Mevrouw STOEL: Betekent het feit dat de heer Zomer zegt hierover blij te zijn, dat hij het in eerste termijn ingenomen standpunt verlaat?

De heer ZOMER: Nee hoor. De gezonde twijfels omtrent de financiën zijn er nog steeds. Het rapport van BMC was wat ons betreft een welkome steun om toch voor het voorstel te stemmen. Maar de twijfels of het allemaal zo uitpakt als wij met elkaar veronderstellen, zijn nog aanwezig.

Mevrouw STOEL: De heer Zomer voelt het een beetje als zijn gelijk, oké.

Mevrouw PANNEKOEK: Ik wil de heer Zomer erop wijzen dat ik in de commissievergadering namens de fractie van de VVD enkele criteria heb aangegeven die met name ook sloegen op de taakstellende budgetten bij de financiering en dat wij daarop zeer kritisch zouden toezien. Het verschil is alleen - en dan kom ik weer op de spreuk die ik toen bezigde "wie bestuurt uit de duisternis van de problemen, ziet nooit het licht van de oplossing" - dat wij enthousiast zijn over het plan en daarnaast ook criteria zetten, terwijl de heer Zomer alleen maar beren op de weg zag en uiteindelijk door BMC is overtuigd. Natuurlijk zijn wij allemaal heel blij met de second opinion die wat mij betreft voldoende helderheid geeft om dit door te zetten, want het gaat uiteindelijk ook nog maar om een voorlopig besluit. Ik bedoel: we besluiten wel dat de bedragen taakstellend zijn, maar de definitieve invulling van de bedragen komt volgend jaar pas. Daarom vraag ik mij ook ernstig af of GroenLinks nu wel een voorbehoud kan maken, want ik denk toch echt dat de staten nu voor dit voorstel moeten stemmen of daartegen en dat er geen middenweg is. In 2007 krijgen we de definitieve financiële plaatjes voorgelegd en dan gaan wij opnieuw over de financiën praten.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Ik wil eerst de heer Zomer even laten weten dat ook wij in de commissie en ook nu weer over de financiën hebben gesproken en dat ik het idee heb dat het CDA nu iets anders is gaan denken dat de andere fracties.

Aan het adres van mevrouw Pannekoek merk ik op dat wij inderdaad voor het voorstel zullen stemmen. Als volgend jaar de financiën aan de orde zijn, moeten wij een definitief besluit nemen. Het gaat nu nog om een voorlopig besluit, maar wij zijn blij met de uitbreiding van het museum.

De heer HEMSTEEDE: Mijnheer de voorzitter. In de commissie gebruikte de heer Zomer termen als nattevingerwerk en nu zegt hij dat er toen wel een hele stapel rapporten voorlag, maar dat het rapport van BMC dat uit zes pagina's bestaat en als second opinion is gepresenteerd, een stevige ondersteuning van het plan is en dat het dus door kan gaan. Als het rapport van BMC voor het CDA de doorslag geeft en de andere stapel stukken niet dan hoor ik graag waarop die fractie haar standpunt baseert.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. In eerste termijn heb ik onze zorgen naar voren gebracht en daarbij waren de financiën het hoofdpunt van mijn verhaal. Wij hebben goed naar de gedeputeerde geluisterd - dat doen wij natuurlijk altijd - en wij hebben er kennis van genomen dat hij heeft gezegd dat het binnen het bedrag van € 18 miljoen, waarvan € 12 miljoen van de provincie, zal gebeuren. Met dat andere deel kan nog van alles gebeuren, dat begrijp ik ook wel.

De gedeputeerde suggereert een beetje dat wanneer het bouwen wat goedkoper uitvalt er misschien wel 15% overblijft voor de inrichting. Wij zouden het erg betreuren wanneer omwille van de inrichting er uiteindelijk op de bouwkosten, dus de architectuur, werd bezuinigd. Wij blijven erbij dat wij het verstandiger zouden vinden om de ervaringsgegevens die eerder met het Drents Museum en het Hunebedmuseum zij opgedaan ook in te brengen. Daarmee zou het voor de gedeputeerde allemaal wel iets lastiger uit te leggen zijn geworden, want het plan zou duurder worden, maar dat zouden wij toch wat evenwichtiger hebben gevonden. De gedeputeerde neemt nu in de ogen van mijn fractie toch een risico. Dat risico komt wel voor zijn rekening, want de gedeputeerde zegt dat het binnen die € 18 miljoen gebeurt, maar het had volgens ons allemaal iets verstandiger gekund.

De heer HOLMAN: Het is mij niet helemaal duidelijk wat de heer Sluiter nu bepleit. Is hij dan voor verhoging van de hoeveelheid financiële middelen, of zegt hij op voorhand dat er goedkoper moet worden gebouwd opdat er meer voor de inrichting overblijft?

De heer SLUITER: Op basis van de achterliggende stukken bij de second opinion vreest mijn fractie dat er voor de inrichtingskosten onvoldoende middelen zijn begroot. De gedeputeerde zegt dat dit misschien wel zo is, maar dat er dan geld wordt weggehaald bij het bouwen en de architectuur. Dat kan en dat er daarbij nog onzekerheden zijn, ziet mijn fractie ook, maar of het in deze fase wel maximaal verstandig is om het zo te doen, daar zet ik toch wel een paar vraagtekens bij.

De heer HOLMAN: Maar als de heer Sluiter middelen wil genereren voor de inrichting en geen concessie wil doen op het punt van de architectuur dan houdt hij dus een pleidooi voor verhoging van de middelen.

De heer SLUITER: Ik zou het verstandiger hebben gevonden als het bedrag was verhoogd, maar de gedeputeerde maakt ons duidelijk dat het allemaal binnen het budget blijft. En op het moment dat hij dat stelt, zeg ik dat het zijn risico is. En overigens is er natuurlijk nog wel een andere mogelijkheid, want wij praten wel over € 12 miljoen provinciaal geld, € 5 miljoen uit het Kompas en € 1 miljoen van het museum zelf, maar als er sprake is van een dreigende kostenoverschrijding bij de investering is het natuurlijk ook mogelijk niet met provinciaal geld aan te vullen maar te bekijken of niet op een andere manier aanvullende financiering is te regelen. Daarvoor ligt het nog open genoeg. Maar voor wat betreft de provinciale bijdrage neemt de gedeputeerde volledig het risico. Nou, daar houden wij hem graag aan.

De heer C.D. DE JONG: Mijnheer de voorzitter. De opmerkingen die gemaakt zijn, spreken allemaal voor zich. Fractie de Jong blijft bij haar steun aan het voorstel, met daarbij de opmerking dat de taakstelling overeind moet blijven. Ik hoop op een goede projectorganisatie. Het is goed om kredieten te reserveren en op de plank te leggen, maar voor zover ik heb begrepen hebben de staten nog altijd het budgetrecht en als er echt foutjes gecorrigeerd moeten worden dan komt dat hier wel weer ter discussie.

De heer WEGGEMANS: Mijnheer de voorzitter. Met betrekking tot de taakstellendheid van het bedrag merk ik op dat het dan ook € 18 miljoen mag kosten. Uiteraard is het budget niet opgedeeld in een deel voor bouw en een deel voor inrichting. Het taakstellende budget is € 18 miljoen en de projectorganisatie, die door de provincie zelf wordt opgericht, moet erop toezien dat er geen heel spraakmakende architectuur uit de bus komt die heel duur is en waarvan de uitvoering ten koste gaat van de inrichting.

De fractie van de PvdA heeft in Osnabrück het Felix Nussbaum Haus bezocht, dat is ontworpen door de heel bekende Amerikaanse architect Libeskind. De inrichting van dat museum is heel sober en toch is er sprake van heel bekende architectuur. Wij moeten daar dus niet zelf allerlei filosofieën bij ontwikkelen, want het kan allemaal samengaan. Ik heb de naam van die architect alvast aan de heer Van Maarseveen doorgegeven.

Maar goed, zo zijn er allerlei mogelijkheden om het bedrag van € 18 miljoen zo te besteden dat het dat wordt wat wij ons er allemaal van voorstellen.

De zorg van de heer Sluiter of het wel allemaal binnen dit bedrag lukt, is er natuurlijk altijd, maar de provincie moet tijdig initiatieven ontplooiën om dit wel voor elkaar krijgen. En ondanks dat kan het dan nog heel mooi worden.

De spiegel van de heer Zomer is stellig helder geweest, want er was nu enig enthousiasme en dat is toch heel mooi.

Vervolgens besluiten de staten met algemeen stemmen overeenkomstig het voorstel van het college.

E. Sluiting

De VOORZITTER: Alvorens de vergadering te sluiten wil ik op verzoek van de griffie erop wijzen dat nog niet iedereen het klanttevredenheidsonderzoek heeft ingevuld. De griffie is hier wat ontevreden over en verzoekt degenen die dit nog niet hebben gedaan dit alsnog te doen.

Dit gezegd hebbend, sluit ik de vergadering.

(De vergadering wordt om 14.07 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van Drenthe van 15 november 2006.

,voorzitter

,griffier